

**PLUNGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto 93-2, 90143 Plungė, tel. (8 448) 52034, el. p. vsbiuras@plunge.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302415311

**Plungės rajono ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų
profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenų analizė
2019/2020 m. m.**

Nr. AT 101138

Plungė, 2019

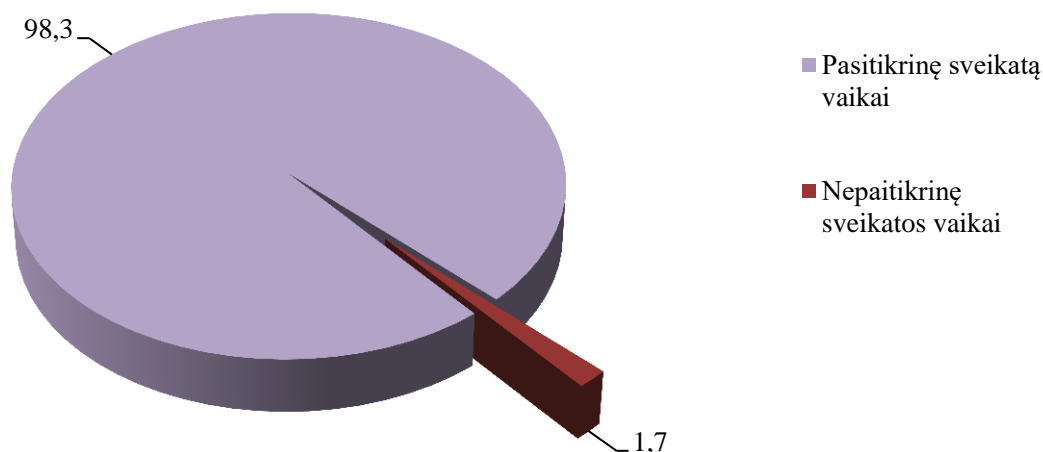
Vaikystė – tai gyvenimo tarpsnis, kai formuojasi fiziniai ir intelektualiniai gebėjimai, sveikos gyvensenos įgūdžiai. Ikimokyklinio ugdymo įstaigos – vienos iš svarbiausių institucijų ugdant, saugant ir stiprinant vaikų sveikatą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu, Nr. V-313 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (TAR, 2014-06-13, Nr. 2014-07604), priimant vaiką į įstaigą ir vėliau kiekvienais metais turi būti pateiktas Vaiko sveikatos pažymėjimas (forma Nr. 027-1/a). Šioje apskaitos formoje privalo būti nurodyta vaiko sveikatos būklė: kraujospūdis, klausos, regos, kaulų ir raumenų, kvėpavimo ir nervų sistemų sutrikimus, burnos sveikatos būklę. Taip pat pateikiama išvada apie moksleivio fizinį pasirengimą – jis priskiriamas vienai iš trijų fizinio ugdymo grupių. Vykdanč naują Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 16 d. įsakymą Nr. V-507 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. V-951 „Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ pakeitimo, vaiko sveikatos pažymėjimą taip pat turi užpildyti odontologas, kuris privalo įrašyti vaiko dantų ir žandikaulio būklę.

Duomenys apie vaikų vystymosi sutrikimus ir sergamumą yra teikiami Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurui, kuris vykdo vieną iš savo funkcijų – visuomenės sveikatos stebėseną. Pagal visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pateiktus duomenis yra atliekama vaikų sergamumo analizė, kuri padeda kryptingai planuoti ir įgyvendinti sveikatos priežiūrą įstaigoje, organizuoti ir įgyvendinti priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika. Visuomenės sveikatos specialistams ir administracijos darbuotojams informacija apie moksleivių sveikatą parodo, kokios mokinių sveikatos problemos vyrauja jų ugdymo įstaigoje, o tai gali tapti svariu motyvu inicijuoti sveikatos stiprinimo priemonių jų ugdymo įstaigoje įgyvendinimą. Privalomas mokinių sveikatos patikrinimas yra labai svarbus, nes padeda laiku nustatyti sveikatos sutrikimus ir ligas, taip pat padeda išvengti didesnių mokinių sveikatos sutrikimų ugdymo proceso metu.

Ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų duomenys nuo 2015 m. bus saugomi Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure. Šie duomenys kasmet analizuojami, vertinami, lyginami, stebima jų kitimo tendencija, o gauti rezultatai pateikiami bendruomenei, Plungės rajono savivaldybės gydytojui bei kitoms suinteresuotoms institucijoms.

2019 m. Plungės rajono savivaldybėje veikė 14 ikimokyklinių ugdymo įstaigų. Pagal ikimokyklinio ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pateiktus duomenis, Plungės rajono ikimokyklinės ugdymo įstaigas 2019 - 2020 mokslo metais lankė 1 446 vaikai, iš jų profilaktiškai sveikatą patikrino 1 421 vaikai, tai sudarė 98,3 proc. visų lankančių ugdymo įstaigas (rugsėjo 25 d. duomenys) (1 pav.)

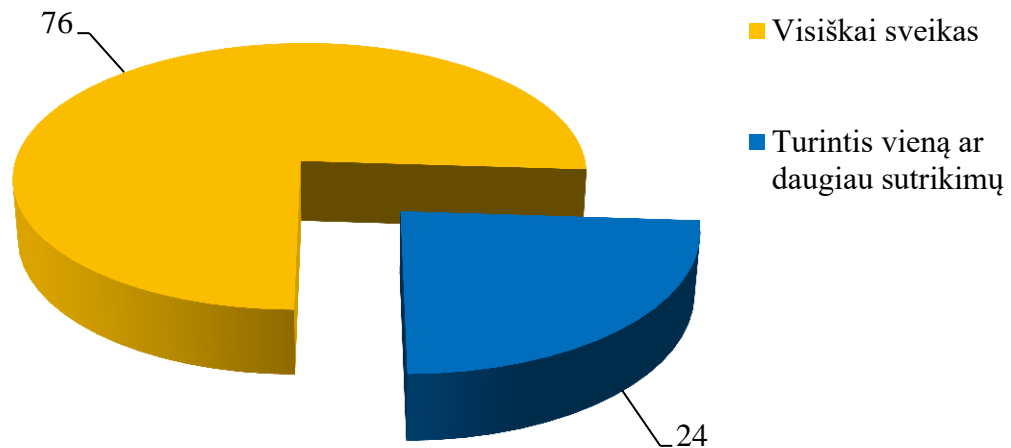
1 pav. Profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų dalis proc. 2019/2020 m. m.

1 lentelė. Profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų dalis pagal ikimokyklinės ugdymo įstaigas 2019-2020 m. m. (proc.)

Eil. Nr.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos pavadinimas	Vaikų skaičius	Profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų skaičius	Profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų dalis, proc.
1.	L-D Nykštukas	134	134	100
2.	L-D Pasaka	213	213	100
3.	L-D Raudonkepuraitė	195	195	100
4.	L-D Rūtelė	222	219	98,6
5.	L-D Saulutė	219	219	100
6.	L-D Vyturėlis	214	212	99
7.	Prūsalių mokykla-darželis	26	26	100
8.	Alsėdžių L-D	44	42	95,5
9.	Šateikių L-D	19	16	84
10.	Didvyčių DC	24	24	100
11.	Platelių UDC	47	32	68,1
12.	Žem. Kalvarijos L-D	45	45	100
13.	Kantaučių DC	14	14	100
14.	Kulių L – D	30	30	100
	Iš viso	1446	1421	98,3

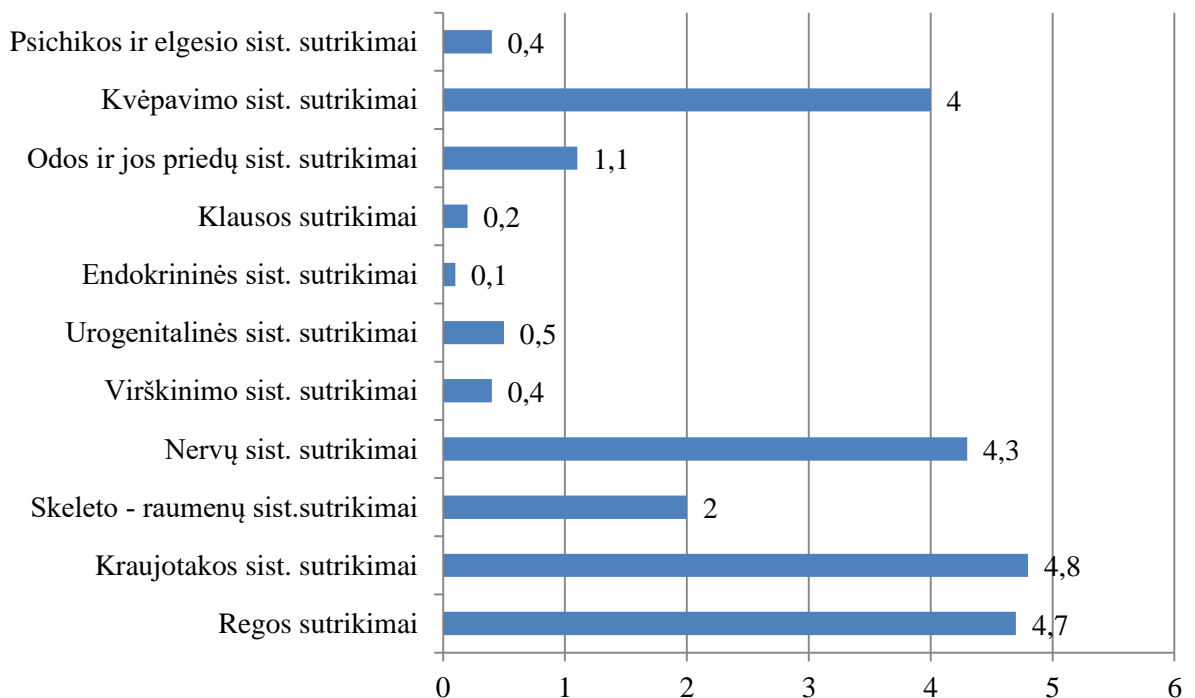
Šaltinis: VSB info

8 iš 10 profilaktiškai sveikatą patikrinusių ir Plungės rajono savivaldybės ikimokyklinės įstaigas lankančių vaikų yra sveiki. T. y. neturi nei vieno sveikatos sutrikimo ar nustatytos diagnozės. (2 pav.)

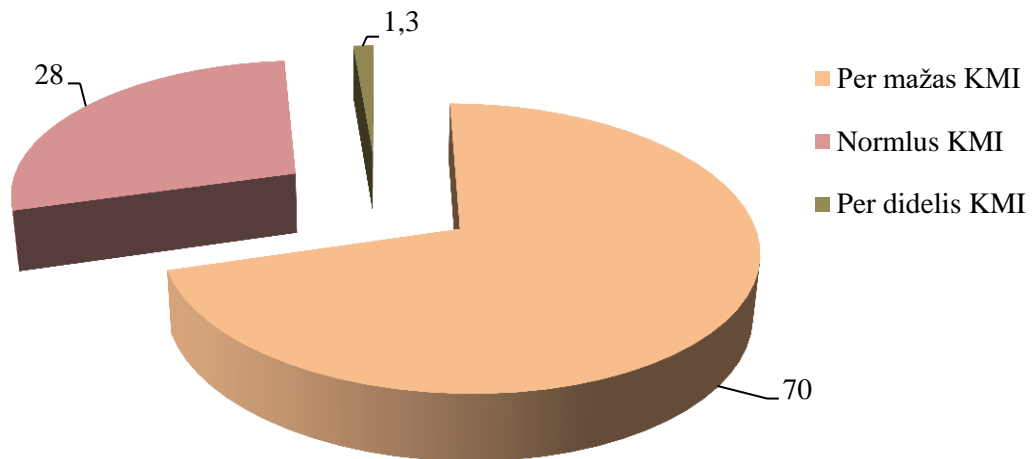
2 pav. Visiškai sveikų vaikų lankančių ikimokyklinės įstaigas dalis proc. 2019/2020 m. m.

Atliekant profilaktinių vaikų sveikatos pažymėjimų analizę nustatyta, kad dažniausiai nustatyti kraujotakos, regos, nervų sistemos, kvėpavimo sistemos sutrikimai. Rečiau nustatoma skeleto – raumenų sistemos, odos ir jos priedų, urogenitalinės sistemos, psichikos ir elgesio sistemos sutrikimų. Išanalizavus sveikatos pažymėjimus mažiausiai nustatyta klausos sutrikimų ir endokrininės sistemos sutrikimų. (3 pav.)

3 pav. Profilaktiškai patikrinusių sveikatą 2019/2020 m. m. vaikų dalis proc. pagal užregistruotus susirgimus

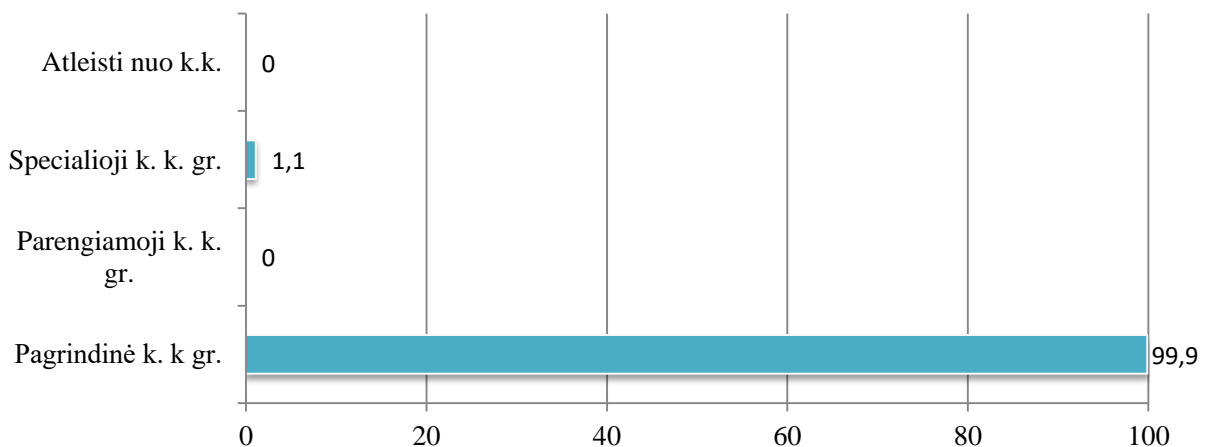
Išanalizavus ikimokyklinės įstaigas lankančių vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų pažymėjimus nustatyta, kad iš 1 421 sveikatą patikrinusių vaikų didžioji dauguma t.y. 996 (70 proc.) turi per mažą KMI (4 pav.). 2018/2019 m. m. vaikų, kuriems nustatytas per mažas KMI buvo 2,3 karto mažiau (30,6 proc.), normalų kūno masės indeksą turėjo 68 proc. sveikatą patikrinę ir ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankantys vaikai.

4 pav. Ikimokyklinės įstaigas lankančių ir sveikatą profilaktiškai patikrinusių vaikų dalis proc. pagal kūno masės indeksą 2019/2020 m. m.

Žmogaus augimas ir vystymasis priklauso nuo kasdienio fizinio aktyvumo, kuris yra svarbi puikios sveikatos dalis. Per mažas fizinis aktyvumas yra vienas iš pagrindinių veiksnių, kuris įtakoja antsvorio ir nutukimo atsiradimą.

Skiriamos trys fizinio parengimo grupės: pagrindinė- šiai grupei priskirti vaikai neturi jokių sveikatos sutrikimų, parengiamoji- moksleiviai turintys nedidelių sveiktos sutrikimų ar ką tik persirgę kokia nors liga, mokiniai turintys tam tikrų organų ar jų sistemų sutrikimų turi būti priskirti specialiajai fizinio lavinimo grupei. Taip pat vaikai gali būti ir visiškai atleisti nuo kūno kultūros pamokų.(5 pav.)

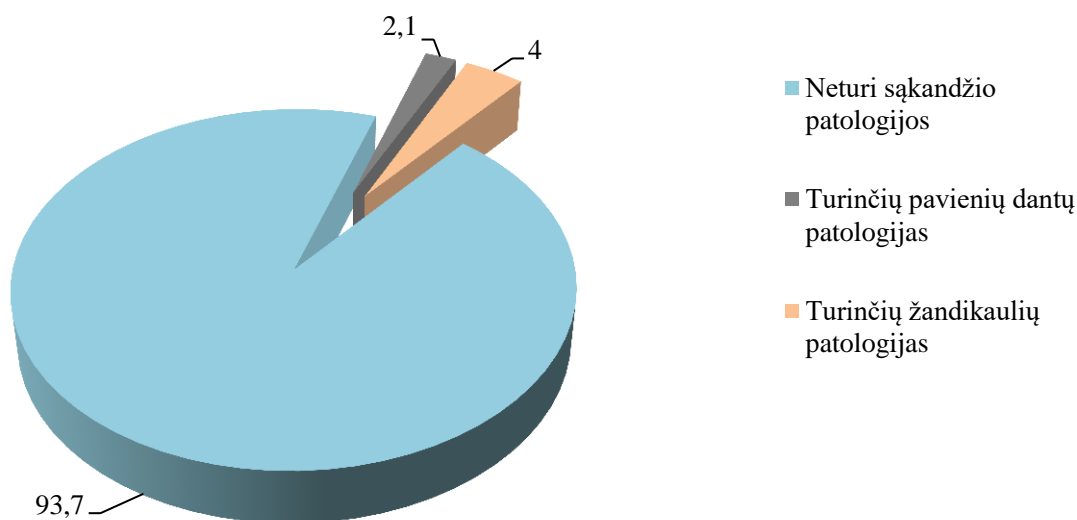
5 pav. Ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų pasiskirstymas proc., pagal fizinio lavinimo grupes 2019/2020 m. m.

Iš pristatytų profilaktinių sveikatos patikrinimų pažymėjimų nustatyta, kad mažiau nei pusė (46,3 proc.) vaikų neturi dantų ėduonies pažeistų, plombuotų ar išrautų dantų. (2 lent.)

2 lent. Vaikų skaičius proc., neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ar išrautų dantų 2019/2020 m. m.

Eil. Nr.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos pavadinimas	Vaikų neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų (proc.)
1.	Prūsalių M-D	46,2
2.	Žem. Kalvarijos L-D	56
3.	L-D Rūtelė	57
4.	Didvyčių DC	50
5.	Platelių UDC	58
6.	L-D Pasaka	55,4
7.	L-D Saulutė	43
8.	Alsėdžių L- D	40,5
9.	L-D Nykštukas	56
10.	L-D Raudonkepurnaitė	4,1
11.	Šateikių L- D	60
12.	L-D Vyturėlis	58,5
13.	Kantaučių DC	64,3
14.	Kulių L-D	43,3

2019/2020 m. m. ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankančių vaikų, kurie pristatė profilaktinius sveikatos pažymėjimus, neturinčių sąkandžio patologijų vaikų yra 93,7 proc. Turinčių pavienių dantų- 2,1 proc., o turinčių žandikaulių patologijas- 4 proc. (6 pav.)

6 pav. Vaikų skaičius proc., kurie neturi sąkandžio patologijos 2019/2020 m. m. lankantys ikimokyklinės įstaigas

APIBENDRINIMAS

- 2019- 2020 m. m. ikimokyklinės ugdymo įstaigose lanko 1 446 vaikai. Iš jų 98,3 proc. pasitikrinę sveikatą profilaktiškai;
- 8 iš 10 pasitikrinusių sveikatą vaikų neturi nei vieno diagnozuoto sutrikimo;
- Dažniausiai diagnozuojama- kraujotakos, regos, nervų sistemos, kvėpavimo sistemų sutrikimai;
- 6 iš 10 ikimokyklinės ugdymo įstaigas lankantys vaikai turi (nuolatinius ir pieninius) ėduonies pažeistus, plombuotus ar išrautus dantis. Neturinčių sąkandžio patologijų nustatyta 93,7 proc. vaikų, kurie pasitikrino sveikatą profilaktiškai.
- 70 proc. vaikų nustatytas per mažas kūno masės indeksas, likusi dalis turi normalų (28 proc.) ar per didelį (1,3 proc.) kūno masės indeksą;
- 99, proc. ikimokyklinės ugdymo įstaigas 2019- 2020 m. m. lankančių vaikų priskirti pagrindinei kūno kultūros grupei.